

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 30.11.2015
Sayı: 271

468

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

Aşağıda yer alan sorularımın İçişleri Bakanı Efkan Ala tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygı ile dilerim. 30.11.2015

Şenal Sarıhan

Ankara Milletvekili

Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçların faillerinin yakalanmasına yardımcı olanlara verilecek ödül hakkında yönetmelik, 31 Ağustos 2015 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanmış bulunmaktadır. Yönetmeliğin amacı 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçların faillerinin yakalanmasında etkinliği artırmak için, işlenişine iştirak etmemiş olmak koşuluyla 3713 sayılı Kanun kapsamına giren suç faillerinin yakalanmasına yardımcı olanlara veya yerlerini yahut kimliklerini bildirenlere verilecek para ödülünün miktar, usul ve esaslarını düzenlemektir” ifadesi yer almaktadır. Bu Yönetmeliğe göre para ödülü verilebilmesi için; aydınlatılmasına yardımcı olunan suçun, 3713 sayılı Kanun kapsamında bulunması, **Suçun aydınlatılmasına yönelik bilgilerin ödüllendirmede değerlendirilebilmesi için, daha önce terörle mücadelede görev alan istihbarat ve kolluk görevlileri ile bu amaçla görevlendirilmiş diğer personel tarafından temin edilmemiş olması,** verilen bilginin, suçun aydınlatılması veya failin belirlenmesine yardımcı olacak niteliği haiz olması, **ödüllendirilecek kişinin; suçun işlenişine iştirak etmemiş olması, geçici köy korucuları hariç kolluk, askeri personel veya terörle mücadele ile görevli kamu personeli olmaması ve ödüllendirilecek kişinin talebinin olması** gerekli görülmektedir.

Ancak devlet, terörle mücadele ederken, demokratik devlet anlayışına uygun olarak bireylerin haklarına saygı göstermek ve bu ikisini dengelemek zorundadır. Bu nedenle, devlet alacağı önlemleri belirlerken sınırsız bir takdir hakkına sahip bulunmamaktadır. Devlet Anayasada, yasalarda ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile diğer uluslararası belgelerde belirlenmiş olan insan haklarını gözetmek konusunda yükümlülük altında bulunmaktadır.

668

Bu çerçevede;

1)Yönetmelikle getirilmiş olan “ihbarları teşvik” uygulaması, terörle mücadelede gözetilmesi gerekli olan, güvenliğin sağlanması ve insan haklarının korunması dengesinin kurulmasına hizmet edici nitelikte midir?

2) Her insanı ‘potansiyel suçlu’ olarak değerlendirmeye yol açacak bu uygulama keyfi uygulamalarla, bir suçlu yakalamak uğruna yüzlerce suçsuz vatandaşın sorgudan geçirilmesine, rahatsız ve tedirgin edilmesine yol açmayacak mıdır?

3) Öncelikle yaşam hakkı ve kişi güvenliği haklarının sistematik olarak ihlal edilmesine, hukuk güvenliğinin ortadan kaldırılmasına yol açmayacak mıdır?

4) Bu uygulama devletin asli görevi olan güvenliği sağlamaya hizmet etmek yerine, önce esnafı, sonra muhtarları, sonra her vatandaşı ihbarcı kılarak, halk kesimlerinde güven bunalımı ve umutsuzluk yaratılmasına ve yabancılaşma sürecinin hızlanmasına neden olmayacak mıdır?

5) Toplum destekli Polis Hizmetleri kapsamında günümüz teknoloji olanaklarından yararlanılarak oluşturulmuş olan 155 polis imdat ve 156 jandarma hatları, SMS kısa mesaj ve e-posta ihbar hatları bu yönetmelikle sağlanması amaçlanan kamusal yararı sağlamaya yeterli değil midir?

6)Polis Vazife ve Salâhiyetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair 5681 Kanun ile kolluk kuvvetlerinin durdurma ve kimlik sorma,önleme araması, zor ve silah kullanma yetkilerinin çok genişletilmiş olması ve 6572 sayılı Kanunun 40. maddesi ile Ceza Muhakemesi Kanunu'nun, "Şüpheli veya Sanıkla İlgili Arama" başlıklı 116. maddesinde yapılan değişiklikle somut delillere dayalı kuvvetli" ibaresi, "makul" olarak değiştirilerek arama kararı verilmesinin kolaylaştırılmış olması, bu suçlarda mücadelede yetersiz mi kalmaktadır?

7) 6572 sayılı Kanunun 41. maddesi ile Ceza Muhakemesi Kanununda 128. maddede düzenlenen taşınmazlara, hak ve alacaklara el koymanın kapsamının genişletilmesi, 6572 sayılı Kanunun 43. maddesi ile Ceza Muhakemesi Kanunu'nun teknik araçlarla izleme başlıklı 140. maddesinde yer alan katalog suçlara, devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak ile anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçların da eklenmiş olması, Milli İstihbarat Teşkilatının işleyiş ve denetiminde düzenlemeler yapan 6532 sayılı kanun ile Teşkilata olağanüstü yetkiler tanınmış ve görev kapsamının en geniş şekilde arttırılarak, tüm kamu kurum, kuruluş ve özel alan ve birimlerde bilgi erişimi arttırılmış olması yetersiz mi gelmektedir?

8) Tüm bu düzenlemeler terör suçları kapsamında suç ve suçlunun kovuşturulması için yetersiz kalmakta ise ve tüm teknolojik olanaklara karşın **terörle mücadelede görev alan istihbarat ve kolluk görevlileri ile bu amaçla görevlendirilmiş diğer personel tarafından temin edilmemiş bilgiler söz konusu olmakta ise, bu düzenlemeler neden hala yürürlükte bulunmaktadır?**

9) Yönetmelikte, “talepler, yardımcı olanın başvurusunu alan kurumlarca tutanağa bağlandıktan sonra il emniyet müdürlüklerine gönderilir”.denmektedir. Başvuruda bulunan vatandaşların can güvenliğinin sağlanması için neler yapılacaktır?

468

10) Bu uygulamalar sonucunda hakları ihlal edilecek vatandaşların haklarının ihlal edilememesi, ihlal edilenlerinin zararının giderilmesi için ne gibi önlemler alınacak ,mekanizmalar oluşturulacaktır?